

DAVRANIŞ BOZUKLUKLARI

Davranış bozuklukları çocuğun çeşitli ruhsal ve bedensel nedenlere bağlı, iç çatışmalarını davranışlarına aktarması sonucu ortaya çıkar. Hırçınlık, sinirlilik, saldırganlık, inatçılık, yalan, çalma, küfür gibi davranışlar davranış bozukluklarına girer.

Bir çocuğun davranışının bozukluk sayılabilmesi için bazı ölçütler gerekir. Bu ölçütler:

1-yaşa uygunluk: Her gelişim döneminin kendine özgü davranışları vardır. Bu nedenle çocuğun içinde bulunduğu gelişim döneminin özelliklerini iyi bilmek gerekir. Ör; 2 yaş çocuğu negativist,hareketlidir ve istenilen Şeyi yapmaz. Freud'un anal, Erikson'un özerkliğe karşı kuşku ve utanç dönemine rastlayan bu yaşlarda çocuk, özerk bir birey olduğunu öğrenir.Kendisi istemeyince altının değiştirilmesini istemez, öpülmeyi reddeder.

3-5 yaş çocuğu dikkat çekmek ister.Hayal dünyası çok geniş olduğu için inanılmaz öyküler anlatabilir.Henüz yalanla yalan olmayanı ayırt edemezler. Bu nedenle bu yaşlardaki çocukların anlattıkları yalan olarak kabul edilmezken, 11-14 yaşlarındaki çocuklarda görülen yalan normalden sapan bir davranış olarak kabul edilir.

2-Yoğunluk: Bir davranışın bozukluk olarak kabul edilmesindeki 2. Ölçüt yoğunluktur.Ör; 5 yaş çocuğunda öfke ve huysuzluk doğarken, bu davranış başkasına fiziki zarar verme Şekline dönüşürse, davranış bozukluğu kategorisine girer.

3-Süreklilik:Çocuğun belirli bir davranış türünü ısrarlı bir biçimde ve uzun zaman devam ettirmesidir.

4-Cinsel rol beklentileri: Erkeklerde kızlara oranla daha saldırgan olmaları beklenirken, davranışları ile erkeklere benzer saldırgan davranan kızların davranışları normalden sapan davranış kategorisine girer.

GENEL OLARAK DAVRANIŞ BOZUKLUKLARININ NEDENLERİ

-Dikkat çekmek:Çocuğa gerekli sevgi ve ilgi gösterilmediğinde yada yeterli zaman ayrılmadığında dikkat çekmek için davranış bozukluklarına yönelir.

-Ebeveynlere karşı güç kazanma isteği:

-Intikam alma isteği: Özellikle dayak yiyen,sevgi verilmeyen çocuk ana-babasından intikam almak ister.aşırı otoriter ve baskıcı tutum, katı

disiplin ana-babaya karşı öfke ve nefret duygularının gelişmesine ve buna paralel olarak başkaldırıcı bir bireyin oluşmasına neden olur.

-Yetersizlik:Çocuğun kendine güvensiz olması davranış bozukluklarına neden olur. Anne-babanın aşırı koruyucu, hoşgörülü tutumu, gerektiğinden fazla özen gösterilmesi fazla kontrol anlamına gelir. Sonuçta çocuk diğer kimselere aşırı bağımlı, kendine güveni olmayan, duygusal olarak çabuk kırılan bir kişi olur.Bu durum çocuğun kendi kendisine yetmesine olanak vermez ve davranış bozukluklarına neden olur.

DAVRANIŞ BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLARLA OLUMLU İLİŞKİ NASIL KURULUR?

1-karşılıklı saygı:Azarlamak, bağırarak, vurmaya, susturmak,tutarsız davranmak çocuğa saygısızlığın göstergesidir. Her ana-baba çocuklarına saygı göstermeyi öğrenmelidir. Her çocuk ayrı bir birey olarak ele alınıp, fikirleri sorulmalı ve fikirlerine saygı gösterilmelidir.

2-Çocuğa zaman ayırmak: Çocukla ilgilenmek, zaman ayırmak gerekir. Birlikte geçirilecek zaman nicelik değil, nitelik olarak önemlidir. Birlikte çocuğun hoşlanacağı faaliyetler yapılabilir.

3-Cesaretlendirme:Çocuğun kendine güvenmesini istiyorsa önce anne-baba çocuğa güvenmelidir. Çocuğun çabasını övmeli ve yüreklendirmelidir. Cesaretlendirme çocuğun kendini değerli algılayabilmesi için çok önemlidir.cesaretlendirme çocuğu olduğu gibi kabul edip, kendi olduğu için değer vermedir.

4-Sevgiyi anlatmak:Çocuğun kendini güvenli hissedebilmesi için, en azındansevildiğini bilmesi ve sevmesi gerekir.

SALDIRGANLIK

Saldırganlık küçük çocuklarda normal bir tepki biçimidir.Çocuğun güvenlik,mutluluk yada başka bir gereksiniminin Şekil değiştirerek başka bir biçimde ortaya çıkmasıdır.Saldırganlığı kişisel bir yaralanmanın bir başka Şekilde sonuçlanması olarak tanımlayabiliriz.Bu yaralanma sonucunda çocuğun akranlarına vurması, ısırması, eşyaları fırlatması,tekmelemesi, tükürmesi ve zarar vermeyi amaçlayan tehditler Şeklinde sözel saldırılarda bulunmasıdır.

Sürekli ve aşırı biçimde saldırgan olan çocuk sinirli, anlaşılmaz, eyleme hazır ve aşırı geçimsizdir.İlişkileri gergin ve sürtüşmelidir. Hemen parlar ve kavgaya hazırdır. Durmadan kuralları çiğner ve ceza görür. Bu çocuklar cezadan etkilenmez yada kısa süreli etkilenmiş gibi görünürler. Olağan anlaşmazlıkları bile bilek gücüyle çözmeye çalışırlar.Tepkileri

ölçüsüz ve durumla orantısızdır. Öfkesini yenemez ve hep kendini haklı çıkarmaya çalışır. Bu çocuklar evde okulda sürekli sorun yaratırlar ve yetişkinlerle sürekli çatışma içindedirler. Genellikle erkek çocuklar daha saldırganlardır.

SALDIRGANLIĞIN NEDENLERİ

1-Saldırgan davranışların ebeveynler tarafından ödüllendirilmesi. Geleneksel kültürün erkek çocuğun saldırganlığını onaylaması(Ör: parkta iki çocuk birbirini döver. Biri daha çok dayak yerse, annesinin çocuğunun kendisini savunmadığı düşüncesiyle üzülmesi)

2-Çocuğun yetişkinlerden katı ceza, anlayışsızlık ve yetersiz sevgi görmesi

3-Babanın uzun süreli yokluğunda, annenin sürekli çocuğun etrafında olmasıyla ortaya çıkan feministik ortam

4-TV. Ve kitle iletişimim araçlarının olumsuz etkisi(Kemal Sunal örneği ver.)

5-Ana-baba tutumlarının olumsuzluğu, çocukla aralarındaki iletişimin iyi olmaması

6-Çocuğun ana-babasından dayak yemesi

7-Beyin zarı iltihabı, beyin zedelenmesi gibi fizyolojik sorunlar

SALDIRGAN DAVRANIŞLARI NASIL ÖNLEYEBİLİRİZ?

1-herşeyden önce ana-baba çocuğa saldırganlık modeli olmamalıdır. (Evde dayak yiyen bir çocuk varsa kardeşini dövüyor. Kardeşi yoksa okulda en ufak bir sorunda arkadaşına vuruyor. Yada hayvanlara eziyet ediyor.)Çünkü dayak herkes için olumsuz duygular yaratır.

2-Çok fazla saldırgan davranışlara tolerans gösterilmemelidir.Çocuğun istekleri bu tip davranışlar yapınca yerine getiriliyorsa, çocuk isteklerini yaptırmada araç olarak görmeye başlar. Bu yolla istekleri yerine getirilmemelidir.Saldırgan davranışlar ödüllendirilmemeli ve onun bu davranışının istenmeyen bir davranış olduğu hemen gösterilmelidir.

3-Saldırgan davranışlar kesinlikle dayakla cezalandırılmamalıdır.Ana-babanın ligisi sevgisi azaldığında ve fiziksel cezalar uzun süre devam ettiğinde, çocukta saldırgan, asi, sorumsuz davranışlar gelişir. Saldırgan davranışlar ortaya çıktığında, yetişkinler sakin davranmalı, anormal duygusal tepkiler yerine ben dilini kullanmalıdır.(Böyle davrandığın için üzüldüm) Dayak saldırgan davranışın hemen bitiminde uygulandığı zaman, onun hemen kesilmesini sağlayabilir ancak,çocukta düşmanca duygular geliştirir.

4-Çocuk gergin ve sinirliiyken onunla tartışmamalı, sakinleşmesini beklemeli ve daha sonra davranışı ile ilgili konuşulmalıdır.

5-Çocuğa sosyal olgunluğuna uygun çeşitli sorumluluklar verilmeli, başarabileceği kadarıyla bir çok Şeyleri başlatıp, bitirmesi sağlanmalıdır. Çocuk başarma duygusunu yaşamalldır.

6-Çocuğa bu davranışın dezavantajları gösterilmelidir.Saldırgan davranışları ile isteklerini elde edemeyeceğini, istediği Şeyleri kaybettiğini görmeli ve yaşamalldır.

7-Olumlu davranışı pekiştirme: Ana-baba ve diğer yetişkinler çocuğun olumlu davranışını görüp, olumsuz davranışı görmemezlikten gelmelidir.Çocuk bu davranışı yapmadığında sözel olarak ödüllendirilmelidir. Ör:10dk. Kavga etmeden ve bağırmadan oynadığında bu sözel olarak ödüllendirme.

8-Çocuğun dışarıda oynamasına izin verme, bu çocuğun gerilimini azaltır ve enerjisini boşaltma imkanı sağlar.

9-Saldırgan davranış diğer çocukların güvenliğini ciddi bir Şekilde tehdit etmedikçe bu davranışın üstünde durmamak gerekir.

10-Kendi kendine konuşma:Çocuk oldukça dürtüsel davranıyorsa ve onun bu yönünü kontrol etmede güçlük yaşıyorsa;çocuğa başkalarına vuracağı zaman, kendi kendini engelleyici cümleler söylemesi öğretilabilir.Ör:10'na kadar say ve ona vurma gibi.

11-Çocuk saldırgan modellerle karşı karşıya getirilmemelidir.TV.deki Şiddet içeren programları seyretmesi engellenmelidir.Eğer kesinlikle engel olunamıyorsa, ana-baba çocukla birlikte seyrederek Şiddetin sonuçlarını tartışabilirler.Ayrıca bu Şiddet filmlerinin gerçek yaşamın modeli değil, kurmaca olduğu çocuğa anlatılabilir.

12-Kızgınlıktan kurtulmak için alternatifler bulunabilir. Yumruklanabilen kil, çakılabilen çiviler,resim çizme, boyama çocuğun kızgınlık duygularını kontrol altına almayı sağlayabilir. Ayrıca futbol,basketbol gibi sporlar kabul gören çıkış yollarıdır.

13-Her yaş ve dönemde çocuğun temel ihtiyaçları zamanında yerine getirilmelidir.

14-Bu çocukların özellikle baba ile daha çok birlikte olması sağlanmalıdır.

15-Anne-babalar bu çocuklarla iletişim kurarken ben dilini kullanmalıdır.Ör:Böyle kavga ettiğin zaman rahatsız oluyorum, üzülüyorum gibi.kişiler duygu, düşünce ve ihtiyaçlarını davranış anında dile getirmelidir.

ÇALMA

Çalma, kendine açıkça ait olmayan bir eşyayı izinsiz olarak alıp ona sahip olmasıdır.başlangıçta davranış bozukluğu ölçütlerini ele almıştık. Çocuğun dönem özelliklerini iyi bilmemiz gerekir.

Ör; 2yaşındaki bir çocukta sahip olma kavramı gelişmediği için, herşeyin kendisinin olduğunu düşünür. Senin, benim,onun kavramlarını ayırt edemez.Çocuk zamanla kendisinin olanla olmayanı ayırt etmeye başlar, ama bencil tutumu uzun süre devam eder.3-4 yaşlarında çocuk sormadan birşeyin alınmayacağını bilir, ama karşı koyamaz.ilkokulun1.-2. Sınıflarında çocukların birbirlerinin renkli kalem, silgi vb. Gözü kalır.Bu yaşlardaki diğerlerinin eşyalarını alma davranışını çalma olarak kabul etmiyoruz.

Okul çağlarında görülen ve sık tekrarlayan çalmalar üzerinde önemle durmak gerekir. 10 yaşından sonra sürekli olarak devam ederse bu çocukta ciddi bir duygusal bozukluğun göstergesidir ve profesyonel yardım almak gerekir.

NEDENLERİ

1-Çocuğa yeterli harçlık verilmemesi:Çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanmaması

2-Çocuğun hayatında önemli bir yoksunluk:Böylece çalma sembolik olarak ana-babanın sevgi, ilgi eksikliğinin yerini tutar. Sevilmediğini düşünen çocuk, ilgi çekmek için çalabilir. Bazen ana- baba kaybından sonrada ortaya çıkabilir. Genellikle çalma davranışı gösteren çocukların, alkolik veya suçlu ana-babalar tarafından yetiştirildiği ve ihmal edildiği belirlenmiştir.

3-Çocukta mülkiyet fikrinin gelişmemiş olması:

4-Intikam almak:Ör; başarılı bir çocukla kıyaslanan bir çocuk, ondan intikam almak için eşyalarını alabilir. Çocuk otoriter ana-baba yada öğretmenden intikam almak için de çalabilir.

5-Ana-babanın çocuğun yaptığı bu davranıştan bilinç altı zevk alması: Çocuk bunu hisseder ve çalmaya devam eder.

6-Çocuk özdeşleşmek için kendine kötü örnek seçmiş olabilir:Çocuk bir grubun onayını almak için yapabilir.Amaç çalmak değil, başkalarını yaranmaktır.

7-Özgüvenini artırmak için:Bazı çocuklar kendi güçlerini, erkekliklerini kanıtlamak için yaparlar.

8-Çocuğun anne-baba ile hesaplaşmasının bir yolu olabilir:

9-Depresyon,yeni doğan kardeşe duyulan kıskançlık veya öfkenin çocukta yarattığı stresin göstergesi olabilir.Ör; eşine kızan bir annenin çocuğa bağırması

NASIL ÖNLENİR?

1-Değerleri Öğrenmek:Çocuğa dürüstlük ve başkalarının mülküne önem verme öğretilmelidir.Anne-baba örnek olmalıdır.

2-Örnek oluşturma: Önce anne-baba çocuğa örnek olmalıdır. Başkasına ait eşyalar alınmamalı, bulunmuş eşyalar geri götürülmeli, diğer insanlar kandırılmamalıdır. Otelden havlu alan baba örneği ver.

3-İletişimi güçlendirmek:Eğer evde çocuk yakın ilişkiden yoksunsa, yeterli zaman ayrılmıyorsa, aile bireyleri arasındaki ilişki güçlendirilmelidir

4-Çocuğa belirli bir miktarda harçlık verilmelidir.Çocuğun gereksinimlerini karşılayabilecek belirli bir harçlık mutlaka verilmelidir.Çocuk ihtiyacı olduğunda tekrar alabileceğini bilmelidir.Kumbara anlat.

5-Mülkiyet hakları:Çocuğa ihtiyacı olduğunda , kendisine ait olmayan bir eşyayı nasıl ödünç alabileceği ve bunu nasıl geri vereceği öğretilmelidir.

6-Etrafta bozuk para gibi cezbedici eşyalar bırakılmamalıdır.

7-Çocuğun kendisine ait eşyaları olmalıdır.Çocuğun en azından bir kaç eşyası olmalıdır.Anne-baba çocuğun eşyalarını kullanacağı zaman ondan izin almalıdır.

ANA-BABA TUTUMLARI

Çocuklarda görülen davranış bozuklukları arasında ana-babaları en çok endişelendiren çalmadır. Çünkü, bu davranışı tipik suçlu davranışı olarak görürler ve korku duyarlar.Ana-babalar genellikle Şu tepkileri gösterirler.

- Çocuğu cezalandırma, dayak
- polisle korkutma
- Çözüme yönelik birşey yapmama.

Peki çalma davranışı gösteren çocuğa nasıl davranalım?

NASIL DAVRANILIR?

1-aşırı tepki göstermemek gerekir.Kesinlikle fiziksel ceza verilmemelidir. Ana-baba bağırıp çağırmadan, olayı onaylamadığını göstermelidir,

2-Çocuğu kötü olarak damgalamamak gerekir.Çocuğun sadece o andaki yaptığı davranış eleştirilmelidir.

3-Çocuğun aldığı eşyayı geri vermesi sağlanmalıdır.Çocuk aldığı eşyayı kendisi özür dileyerek geri vermelidir. Eğer eşya kırılmış yada bozulmuşsa yenisi alınmalı ve parası çocuğun harçlığından ödetilmelidir.Çocuğun harçlığı tamamen kesilmemelidir.

4-Çocukla konuşarak, sorun çözme yöntemi denenebilir.Çocuktan bu durumu net bir şekilde tanımlaması istenir.Ör; "eşyayı alırken aklından neler geçiyordu?" Diye sorabilirsiniz.

5-Çocuğunuzun hatalı davranışı iş yaparak ödemesini sağlayın."Ali arkadaşının kalemını almana çok üzıldüm. Kuralı biliyorsun. Yalnızca sana ait eşyalara sahip olabilirsin. Şimdi arkadaşına kalemını geri vereceksin. Kuralı bozduğun için bazı işler yapmanı istiyorum.Balkonu yıkayacaksın" Eğer çocuk yapmak istemezse o zaman sinirlenmeden "ya söylediklerimi yaparsın yada istediklerini yapma hakkını kaybedersin "diyebilirsiniz.

6-Şüphelenilen durumlarda çocukla konuşmak gerekir."Benim cüzdanımdan para alıp almadığından emin değilim, fakat sana çok gerektiği için aldıysan ve eğer geri verirsen seninle gurur duyacağım. Benim seninle gurur duymamdan daha önemlisi senin kendinle gurur duyman."Şeklinde bir konuşma aldığı eşyayı geri vermesini sağlayabilir.

YALAN

Günlük yaşamımızda hemen hemen hepimiz yalana başvururuz. Ör; arkadaşımıza "bugün seninle olmayı canım istemiyor" yerine, "işim var" deriz. Çünkü gerçeği söylersek onu inciteceğimizden korkarız. Yalan herkesçe ayıplanan bir davranıştır. Genellikle kendi yalanımızı gerekli, diğer insanların söylediği yalanı büyük yalan olarak görürüz.

Başkalarını bilerek aldatmak amacıyla söylenen yalanlar, gerçek yalanlardır. Aslında çocukların yalanları, yetişkinlerin yalanlarının yanında masum kalır. Çünkü; onların yalanları aldatma amacı gütmaz. Çocuk gerçeği iyi değerlendiremediği için, gördüklerini çarpıtarak anlatır ve uydurur. Kimi ana-baba çocuğun olmamış şeyleri olmuş gibi anlatmasını yalan sayar.Bunları dinlemek ve olduğu gibi kabul etmek yerine çocuğu suçlar. 3-5 yaş çocuğunun hayal dünyası çok geniş olduğu için inanılmaz öyküler anlatırlar ve bu dönemde yalan ile yalan olmayanı ayırt edemezler.

1- Hayali Yalanlar: Küçük çocuklar gerçeği iyi değerlendiremedikleri için uydururlar. Yetişkinler bunları yalan olarak görür.

2-Taklit Yalanlar:Çocuklar ana-babayı örnek alır. Ana-babanın yalanına tanık olan çocuk, yalan söylemeyi öğrenir. Ör; doktora gidiyoruz diye gezmeye giden anne-baba çocuğun yalan söylemesine zemin hazırlar.

3-Sosyal Yalanlar:Bunlar en yaygın olan yalanlardır. Bir yere gideceğimiz zaman, gitmek istemiyorsak, "hastayım " deriz.

4-Savunma Yalanları: Çocuk kendini korumak için yalan söyler.Çocuk sık sık eleştiriliyorsa, sert tepki gösteriliyorsa, mükemmelliğe zorlanıyorsa çocuk yalana başvurabilir.Çocuk doğru söylediğinde "yalan söylüyorsun" diye suçlanan çocukta , bu yalanların alışkanlık haline gelmesine neden olur.

5-yüceltilmiş Yalanlar:başkalarının hayranlığını kazanmak için söylenen yalanlardır.

Bazende çocuklar bir özlemini dile getirmek için yalan söyler. Ör; babasız bir çocuğun "babam var" demesi gibi. Normal yollardan takdir edilmeyen çocuk, yalana başvuracaktır."Annem öldü" diyen bir çocuk, kerdeş doğumu ile birlikte ilgisiz kaldığı için böyle söylemektedir.

NASIL ÖNLENİR?

1-yetişkinler örnek olmalıdır.Eğer anne-baba başkalarına yalan söyleyecek olursa, çocuğun dürüstlüğün önemini anlaması çok güç olacaktır.Çocuklar hangi yaşta olursa olsun yaşına uygun bir dille doğruyu söylemek gerekir.

2-aşırı tepki göstermemek gerekir.yumuşak ve hoşgörülü olmalı ve cezadan kaçınmalıdır.aşırı tepki göstermek, çocuğun sizin öfkenizden korunmak için, yalan söylemeye devam etmesine yol açar.

3-Çocuklardan başaramayacakları Şeyler beklememelidir.

4-Fazla baskıdan kaçınmalı ve koyduğumuz kurallarla çocuğun yaşamını fazla sınırlamamalıyız.

5-Çocuğu yetişkinler araç olarak kullanmamalıdır.Ör; anne yada babanın çocuğa yalan söyletmesi. Annenin "bu yaptığımızı baban duymasın" demesi.

6-Gizli polis gibi çocuğu sorgulamamalı:Ör; "Doğru söylersen ceza vermeyeceğim" dedikten sonra, çocuk doğruyu söyleyince"biliyordum" diyerek tepki vermek yada dayak, çocukta yalanı pekiştirir.Çünkü çocuk doğruyu söyleyince olumsuzlukla karşılaşmaktadır.

7-Çocuğun diğer çocuklarla kıyaslanmaması gerekir.

8-Ana-baba-çocuk iletişiminin olumlu olması gerekir. Çocuk istek, sıkıntı, kaygı ve endişelerini bizimle konuşabilmelidir. Çocuğu dinlemek ve çözüm yollarını kendisinin bulmasına yardımcı olmak gerekir.

9-Yalan söylediği için çocuğu suçlamamak gerekir."Yalancı" etiketi yapılandırılmış olan bir çocuk, bu etiketin gereklerini yerine getirecektir,

çünkü yaptığı işin kendini yansıttığına inanır. Bu davranışı onaylamasak bile,Çocuğumuzun kişiliğini bu davranıştan ayrı tutmak gerekir.Salt kendisi olduğu için onu sevdiğinizi çocuğunuzun anlamasına yardımcı olun.

10-Doğrudan emin olmak için kontrol edin. Çocuğa "ödevin bittimi" diye sormak yerine "ödevini görmek istiyorum" deyin.Bu davranış hem kontrol edileceği için ödevini düzgün yapmasını sağlar hemde sonucundan çekindiği için yalan söylemez.

KÜFÜR

Küfür üç temel gruba ayrılır.

-Ya beddua etmek yada birine zarar verilmesi dileğini yansıtan konuşma biçimi

-Cinsel içerikli küfürler, müstehcen konuşmalar

-kişiliğe yönelik küfürler. Manyak, salak...

NE DENLERİ

1-Dikkat çekme:Bazı çocuklar ana-babadan yeterli ilgiyi göremiyorlarsa, dikkat çekmek için küfredeler.

2-Sarsılma:Bazı çocuklar için yetişkinleri Şok etme, rahatsız etme eğlenceli olabilir.

3-Ağızdan kaçırma:İnsanlarda engellenme yada kızgınlık hissedildiğinde yada fiziksel bir gerginlik olduğunda küfürün ağızdan çıkırması çok doğaldır. Çok engellenen, yaşama alanı çok daraltılan çocuk, kızgınlık olarak küfredebilir.

4-Savunma:Bazıları için kötü söz söyleme bir savunma davranışıdır.Küfür etmenin tam anlamıyla yasak olduğu çevrede yetişenler, isyan ederek bağımsızlıklarını göstermek isterler.

5-olgunlaşma:Bazende çocuklar yetişkin olmanın bir sembolü olarak, kötü söz söylerler.

6-Akranları tarafından onaylanması:

7-Çocukça bir zevk:Küçük çocuklarda banyo ve ona ilişkin konuşmak, çocuklarda bir tür çocuksu seksüel zevk alma durumu ortaya çıkarmaktadır.

NE YAPILMALIDIR?

1-Örnek oluşturma:Eğer kaba ve küfürlü bi konuşma eğilimini kendinizde engelleyebiliyorsanız, çocuğunuzda bu kontrolü sizi taklit ederek öğrenecektir.

2-Dürtülerini ifade edebilme:Eğer çocuk, size olan kızgınlıklarını rahatlıkla dile getirebiliyorsa, bu özgürlüğe sahip ise, olumsuz duygularını belirtmek için daha az küfürlü sözcük kullanacaktır.

3-tartışma:Bu kelimeler bir kağıda yazılarak tanımlanır ve daha sonra tartışılır.

4-önemsememek:Çocuklar kötü sözcükler kullandığında,anne-babalar bu duruma pek fazla üzülüp şaşırımlırlarsa, çocukların bu sözcükleri söylemeleri için bir nedenleri kalmayabilir.

5-"Dilsizlik Oyunu":Ana-babalar böyle durumlarda Şoke olmaktan çok, sessizlik oyunu oynayarak çocuğu yönlendirebilirler. "senin kullandığın kelimenin anlamı nedir?", "anlamıyorum", denilerek çocuktan yanıtlaması istenir.

6-Yaratıcı olmaya özendirmek:Yaratıcı uğraşlar, yazınsal faaliyetler, spor vb. Yaratıcılığı artırıp kötü söz kullanımını engeller.

7-Kötü sözcüklerin yıpratılması:Çocuk bu kelimeyi kullandığında 5 dakika boyunca bu kelimeyi söylemesini isteyin. Büyük olasılıkla bir daha kullanmayacaktır. Söylemek istemediği zaman, ancak kötü sözcüğü kullanmaktan dolayı verilen cezayı uyguladıktan sonra, istediğini yapabileceğini söyleyin.

8-Ciddi cezalandırmama:Eğer çocuğunuzu, döverek, bağırarak, tehdit ederek cezalandırırsanız; çocuğunuz bu bu kelimeleri yakalanıp cezalandırılmamak için, gizlice kullanmayı öğrenir.

Uygun olmayan bu sözcüklerin yerine, uygun kabul edilebilir sözcükler kullanması için çocuğu bilgilendirmek gerekir.Çocuk olumlu sözcük kullandığında, çocuğun övülmesi teşvik edilmesi gerekir.